

Oulun viheralueverkosto ja luonnon monimuotoisuus Luonnon ja maiseman suosituksat maankäytölle

SELITTEET

- Luonnon monimuotoisuuskeskittymä (lähdeviittaus 8)
- Uhanalaisten lajien keskittymä (8)
- Viheryhteystarve
- Natura-alue (2)
- Natura-alue, vesistö (2)
- Suojelualue (7)
- Valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue (9)
- Maakunnallisesti merkittävä maisema-alue (5)
- Vesistö (1)
- Metsä (3)
- Pelto (1)
- Rakennettu ympäristö (1,3)
- Rakentamiseen varattu alue (6)
- Tiestö (1)
- Rautatie (1)
- Muut alueet (ojitetut suot, hietikot, ruovikot ym.)

Viheryhteys: laajempia viheralueita yhdistävä viheralue, joka palvelee
a) ihmisten liikkumista ja virkistytymistä
b) eliöiden liikkumista ja leviämistä
c) molempia näistä
Viheryhteystarve: säilytettävä tai parannettava viheryhteys

4c. SANGINJOKI

- Huomioitavat piirteet:
- monipuolinen virkistys- ja matkailualue, jonka toiminta perustuu alueen luontoon ja maisemapiirteisiin
  - arvokkaat luontokohteet ja suojelualueet
  - luonnon monimuotoisuuskeskittymät
  - maakunnallisesti merkittävä maisema-alue
  - valtakunnallisesti arvokas tuuli- ja rantakerrostuma
  - pohjavesialue
  - metsästäys ja kalastus
- Tärkeimmät ekosysteempipalvelut:
- maisema
  - ulkoilu ja liikunta
  - marjastus, sienestys, metsästäys ja kalastus
  - arvokkaat elinympäristöt
  - veden kierto, pidätys ja puhdistus
  - puutavara
- Mahdollisuudet kehittämiselle:
- luonnossa virkistyminen
  - kalastus ja retkeily
  - luontomatkailu
  - kulutus- ja käyttöpaineen ohjaaminen
  - metsätalouden ja suojelun yhteensovittaminen

6. PERÄMEREN RANNIKKO

- Huomioitavat piirteet:
- merenrantaniityt
  - tuuli- ja rantakerrostumat
  - tulva-alueet
  - arvokkaat luontokohteet, lintualueet ja monimuotoisuuskeskittymät
  - perinnemaisemakohteet ja -biotoopit
  - maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt
  - maankohoamisrannat
  - avoin merenrantamaisema
  - vapaa rantaviiva
  - metsästäys ja kalastus
- Tärkeimmät ekosysteempipalvelut:
- lähivirkistys
  - merenrantamaisema
  - vedenkierto ja tulvien hallinta
  - arvokkaat elinympäristöt
  - kalastus
- Mahdollisuudet kehittämiselle:
- rannikon virkistyskäyttö: luonto osaksi ihmisten arkea
  - ulkoilu- ja retkeily
  - matkailu

4a. VIRPINIEMI

- Huomioitavat piirteet:
- monipuolinen virkistyskeidas
  - voimakas, seudulle poikkeuksellinen topografia
  - yhteyks merenrantaan
  - arvokkaat luontokohteet
- Tärkeimmät ekosysteempipalvelut:
- lähivirkistys
  - ulkoilu ja liikunta
  - puhtaan pohjaveden muodostuminen
  - maisema
  - maa-ainekset
- Mahdollisuudet kehittämiselle:
- virkistyskäyttö ja matkailu
  - kulutus- ja käyttöpaineen ohjaaminen
  - rantojen herkkyyskohteiden osoittaminen ja suojaaminen kulumiselta
  - maankäytön intressien yhteensovittaminen ja kestävä kehitys

3c. IJOKILAAKSO

- Huomioitavat piirteet:
- maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt
  - muinaisjäännekeskittymät
  - Kierikin alue
  - vesivoima
- Tärkeimmät ekosysteempipalvelut:
- veden kierto ja tulvien hallinta
  - energia
  - kalastus
  - maisema
  - arvokkaat elinympäristöt
- Mahdollisuudet kehittämiselle:
- joen kulttuurihistoriallinen merkitys
  - joen virkistyskäyttö
  - kalastus, retkeily ja matkailu

2. SUOLUONTO

- Huomioitavat piirteet:
- arvokkaat luontokohteet ja monimuotoisuuskeskittymät
  - laajat luonnontilaiset suot
  - metsästäys
- Tärkeimmät ekosysteempipalvelut:
- hiilen sidonta ja varastointi
  - veden kierto, pidätys ja puhdistus
  - maisema
  - laajojen elinympäristöjen tarjonta
  - puutavara
  - marjastus, sienestys ja metsästäys
- Mahdollisuudet kehittämiselle:
- retkeily
  - luontomatkailu
  - terveys- ja hyvinvointipalvelut
  - maisema
  - hiljaisuuden kokeminen ja luonnonrauha

3d. KALIMENOJAN LAAKSO

- Huomioitavat piirteet:
- muinaisjäännekeskittymä
  - maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt
  - arvokas pinnesistö, puromainen meanderoiva uoma
  - kosteikot ja tulva-alueet
- Tärkeimmät ekosysteempipalvelut:
- maisema
  - lähivirkistys
  - ulkoilu ja liikunta
  - veden kierto ja tulvien hallinta
  - arvokkaat elinympäristöt
- Mahdollisuudet kehittämiselle:
- virkistyskäyttö

1. ARVOKAS LUONTOMOSAIIKKI

- Huomioitavat piirteet:
- laaja, erämäinen ja yhtenäinen luontokokonaisuus
  - maiseman ja luonnon arvojen mosaiikki
  - useita erilaisia ekosysteemejä edustettuina: suot, metsät, järvet, joet, harjut
  - arvokkaat luontokohteet, uhanalaiset lajit ja monimuotoisuuskeskittymät
  - metsästäys ja kalastus
- Tärkeimmät ekosysteempipalvelut:
- hiilen sidonta ja varastointi
  - veden kierto, pidätys ja puhdistus
  - puhtaan pohjaveden muodostuminen
  - maisema
  - laajojen elinympäristöjen tarjonta
  - puutavara
- Mahdollisuudet kehittämiselle:
- retkeily ja matkailu
  - luontomatkailu
  - terveys- ja hyvinvointipalvelut
  - maisema
  - hiljaisuuden kokeminen ja luonnonrauha

3b. KIIMINKIJOKILAAKSO

- Huomioitavat piirteet:
- maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat pienipiirteiset peltoalueet
  - arvokkaat luontokohteet (Natura-alue)
  - koskipaikat
  - joen luontainen geometria: polveileva uoma
  - perinnebiotooppien jatkumo
  - maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt ja maisema-alueet
  - tulva-alueet
  - matkailu
  - Kottein alue
- Tärkeimmät ekosysteempipalvelut:
- veden kierto ja tulvien hallinta
  - maisema
  - ulkoilu ja retkeily
  - arvokkaat elinympäristöt
  - kalastus
- Mahdollisuudet kehittämiselle:
- joen kulttuurihistoriallinen merkitys
  - joen virkistyskäyttö
  - retkeily ja matkailu

3a. OULUJOKILAAKSO

- Huomioitavat piirteet:
- Oulun raakavesilähde
  - maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas alue
  - ekologinen käytävä
  - merkittävä virkistysalue
  - avoimet peltoalueet
  - Turkansaari
  - vesivoima
- Tärkeimmät ekosysteempipalvelut:
- veden kierto ja tulvien hallinta
  - raakavesi
  - maisema
  - ulkoilu ja retkeily
  - arvokkaat elinympäristöt
  - kalastus
  - kalastus
- Mahdollisuudet kehittämiselle:
- joen kulttuurihistoriallinen merkitys
  - joen virkistyskäyttö
  - retkeily ja matkailu
  - tulva-alueet

5b. KIIMINKIJOEN SUISTO

- Huomioitavat piirteet:
- joen ja meren vaihteluvyöhyke
  - kosteikot ja merenrantaniityt
  - tulva-alueet
  - arvokkaat luontokohteet ja monimuotoisuuskeskittymät
  - maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet
  - paikallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt
- Tärkeimmät ekosysteempipalvelut:
- lähivirkistys
  - maisema
  - vedenkierto ja tulvien hallinta
  - arvokkaat elinympäristöt
  - kalastus
- Mahdollisuudet kehittämiselle:
- rannikon virkistyskäyttö
  - ulkoilu- ja retkeily
  - matkailu
  - kalastus

5a. OULUJOEN SUISTO

- Huomioitavat piirteet:
- monimuotoinen luonnon ja kulttuurihistorian rantavyöhyke
  - maakunnallisesti merkittävä maisema-alue
  - monipuolinen virkistysalue
  - valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö
  - Oulun oma kaupunkipuisto
  - Hupisaarten alue
  - perinnemaisemat ja -biotoopit
- Tärkeimmät ekosysteempipalvelut:
- lähivirkistys ja matkailu
  - merenrantamaisema
  - arvokkaat elinympäristöt
  - veden kierto
  - kulttuurihistorialliset arvot
- Mahdollisuudet kehittämiselle:
- maankäytön intressien yhteensovittaminen ja kestävä käyttö
  - suiston virkistyskäyttö ja matkailu
  - kulutus ja käyttöpaineen ohjaaminen
  - rantojen herkkyyskohteiden osoittaminen ja suojaaminen

Lähde:
1) Maanmittauslaitoksen maastietokanta 11/2013
2) Suomen Ympäristökeskuksen OIVA-aineisto 1/2013
3) Suomen Ympäristökeskuksen OIVA-aineisto, Corine land cover 11/2013
4) Soiden ojitusaineisto SYKE
5) Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava 2006
6) Oulun seudun yleiskaava 2006
7) Uuden Oulun yleiskaava, kartta 1 3/2014
8) Oulun luonnon monimuotoisuus selvitys 11/2013
9) Valtioneuvoston periaatepäätös 1995
10) Oulun kaupungin toimittamat aineistot 11/2013 - 6/2014